

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10To/40/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117011156
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8117011156.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Evy Rešatkovej a Mgr. Iva Maruščáka na neverejnom zasadnutí konanom dňa 15.03.2018, v trestnej veci proti obžalovanému H. Y. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T/62/2017 zo dňa 17.08.2017 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie obž. H. Y..

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný H. Y. uznaný za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zákona, a to na tom skutkovom základe, že

dňa 23. 05. 2016 v čase o 10.20 hod. viedol po ceste III. triedy od obce Záborské do mesta Prešov osobné motorové vozidlo zn. Mercedes Benz GLC 220d, EVČ: J.-XXO., kde počas prejazdu ľavotočivou zákrutou rýchlou najmenej 92 - 98 km/hod., ktorá rýchlosť bola neprimeranou rýchlou, pretože v danom úseku bezpečný prejazd oblúkom zákruty bol maximálne 80 km/hod., vedenie vozidla nezvládol, vošiel do priekopy v smere jazdy, z priekopy prešiel šikmo na ľavú stranu v smere jazdy do priekopy, kde sa prevrátil s vozidlom a po dopade ostal stáť na kolesách, pričom spolujazdec E. Z., nar. XX. XX. XXXX utrpel pomliaždenie pravého ramena s podvrtnutím pravého ramenného zhybu a tlakovú zlomeninu tela 11-tého hrudníkového stavca s dobou liečenia 38 - 40 dní, svojim konaním pri vedení vozidla porušil ustanovenie § 16 ods. 1, § 137 ods. 1, 2 písm. c) Zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke.

Za to mu bol podľa § 158 Tr. zákona v spojení s § 56 ods. 1, 2 Tr. zákona uložený peňažný trest vo výške 500,- eur. Súčasne podľa § 57 ods. 3 Tr. zákona súd stanovil pre prípad, že by výkon peňažného trestu bol úmyselne zmarený náhradný trest odňatia slobody v trvaní piatich mesiacov. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov na dobu jedného roka.

Súčasne podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku súd zaviazal obžalovaného H. Y., nar. XX.XX.XXXX v Y., aby poškodenému E. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XX nahradil škodu v sume 3 319,- eur.

Proti tomuto rozsudku priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní, po jeho vyhlásení a poučení o opravnom prostriedku, podal obžalovaný odvolanie, ale len čo do výroku o treste zákazu činnosti. Následne predmetné odvolanie aj písomne odôvodnil. V dôvodoch odvolania uviedol, že uložený trest zákazu činnosti považuje za nedôvodný. Najsamprv poukázal na tú skutočnosť, že na základe podanej obžaloby na jeho osobu, ako osobu obvineného, a na základe zhromaždeného dôkazného materiálu v prípravnom konaní prvostupňový súd vydal dňa 28.06.2017 trestný rozkaz, ktorým ho uznal vinným zo skutku popísaného v obžalobe a za tento mu uložil peňažný trest vo výške 500,- € a pre prípad, že by výkon uloženého peňažného trestu úmyselne zmariť náhradný trest odňatia slobody v trvaní 5 mesiacov. Zároveň mu súd trestným rozkazom uložil nahradiť poškodenému spôsobenú škodu vo výške

3.319,- €. Trestným rozkazom mu súd však neuložil žiadny trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu, pričom tento uložiť mohol. S trestom, ktorý mu prvostupňový súd v trestnom rozkaze uložil, bol spokojný a tento prijal. Následne mu bol súdom doručený odpor, ktorý voči trestnému rozkazu podal prokurátor, pričom v ňom poukázal na to, že vzhľadom na porušenie povinností vyplývajúcich zo z. č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov, mu mal byť súdom uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov na dolnej hranici trestnej sadzby. Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 17.08.2017 tak, ako aj v prípravnom konaní sa ku skutku priznal, tento úprimne oľutoval, no aj napriek tomu mu prvostupňový súd, oproti trestnému rozkazu, uložil ďalší trest, a to trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov na dobu 1 roka. Je nepochopiteľné čo prvostupňový súd viedlo k uloženiu tohto druhu trestu, keď od času vydania trestného rozkazu do času vydania rozsudku v predmetnej trestnej veci sa skutkový a právny stav vo veci vôbec nezmenil. Z odôvodnenia rozsudku prvostupňového súdu vyplýva, že oproti trestnému rozkazu mu súd znížil trest zákazu činnosti z dôvodu, že na súde bolo zistené, že vodičské oprávnenie je podstatnou náležitosťou jeho pracovného vyťaženia. Je potrebné uviesť, že súd mu nemohol takýto trest znížiť, keď mu takýto druh trestu v ňom ani neuložil. Súd na hlavnom pojednávaní veľmi nebral do úvahy tú skutočnosť, že vodičské oprávnenie je naozaj podstatnou náležitosťou jeho pracovného vyťaženia, keďže pôsobí v Košiciach ako služobný vodič pre súkromnú firmu a zároveň ako taxikár v taxislužbe s obchodným názvom U. V. s.r.o.. Ide o pracovné činnosti, na ktoré sa vyžaduje práve vodičské oprávnenie. Z príjmu, ktorý má len z týchto činností, živí seba a svoju rodinu (družku a maloletú dcéru), s ktorou žije v spoločnej domácnosti. V prípade ponechania uloženého trestu tak, ako mu ho prvostupňový súd uložil, tzn. trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov, s veľkou pravdepodobnosťou príde o svoje súčasne zamestnanie a bude musieť ukončiť aj živnosť osobného vodiča, čím sa stane nezamestnaným. Takáto skutočnosť môže ohroziť aj jeho majetkové možnosti a schopnosti plniť si svoje povinnosti, a to vyživovaciu povinnosť voči mal. dcére a družke a úhradu náhrady škody, na ktorú ho prvostupňový súd poškodenému zaviazal. Ponechanie takto uloženého trestu zároveň bude mať negatívny dopad aj na jeho rodinu a ich súčasný život, keďže je ich jediným živiteľom. Podľa ustanovenia § 34 ods. 3 Trestného zákona: „Trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.“ Súdu tiež uviedol, že z odpisu registra trestov jednoznačne vyplýva, že do dnešného dňa nebol súdne trestaný a tak, ako to uviedol aj sám prvostupňový súd, bol priestupkovo prejednávaný z menej závažných priestupkov na úseku dopravy. V zmysle vyššie uvedeného poukázal aj na judikatúru súdov (R 1/1966, R 46/84), na základe ktorej účelom trestu zákazu činnosti je predovšetkým zabrániť opakovaniu trestného činu, a preto je jeho uloženie úplne odôvodnené vtedy, keď páchatel' vyvolá trestným činom v doprave pochybnosť o svojej spoľahlivosti alebo spôsobilosti viesť motorové vozidlo. Má za to, že so svojím konaním nevyvolal pochybnosti o spoľahlivosti viesť aj naďalej motorové vozidlá všetkých druhov. Je potrebné taktiež uviesť, že ak by pri každej dopravnej nehode, vzniknutej porušením dôležitých povinností vodiča, mal byť obligatórne ukladaný trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, ktorý v súčasnosti prokuratúra v obdobných prípadoch sústavne súdom navrhuje páchatel'om uložiť, tak by už dávno zákonodarca takéto ustanovenie do Trestného zákona vniesol, čo sa však doteraz nestalo. Podľa ustanovenia § 34 Trestného zákona ods. 1: „Trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Dal do pozornosti odvolacieho súdu, že vzhľadom na jeho doterajší život, nie je osobou, u ktorej by bolo možné predpokladať, že bude aj naďalej páchať trestnú činnosť na úseku dopravy. Už samotné prejednanie predmetnej trestnej veci tak v prípravnom konaní, ako aj následne v konaní pred súdom, malo preňho silný výchovný charakter. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby odvolací súd preskúmal správnosť napadnutého výroku rozsudku a vo veci rozhodol tak, že tento výrok zrušuje.

Na základe podaného odvolania preskúmal krajský súd napadnutý rozsudok v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku a na základe tohto preskúmania dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

V rámci svojej prieskumnej činnosti krajský súd zistil, že na hlavnom pojednávaní o obžalobe prokurátora neboli vykonávané dôkazy súvisiace s výrokom o vine obžalovaného, pretože tento na hlavnom

pojednávani konanom na okresnom súde dňa 17.08.2017 po povolení a poučení súdom, urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku o tom, že je vinný zo spáchania skutku, ktorý mu je kladený v obžalobe prokurátorom za vinu. Potom, čo obžalovaný aj kladne odpovedal na otázky uvedené v ustanovení § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/, h/ Tr. poriadku okresný súd podľa § 257 ods. 7 Tr. poriadku prijal vyhlásenie obžalovaného a vykonal len dôkazy súvisiace s výrokom o treste.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu okresný súd prihliadal na to, že trest má byť vyvážený, aby zabezpečil náležitú ochranu našej spoločnosti a prevýchovu páchatel'a, pričom súčasne iných odradil od páchania trestných činov a vyjadril morálne odsúdenie páchatel'a a teda prihliadal na základné zásady pre ukladanie trestov uvedené v § 34 ods. 1 Tr. zákona.

Súčasne krajský súd, dopĺňajúc takto odôvodnenie napadnutého rozsudku okresného súdu v reakcii na doplnené dokazovanie v rámci odvolacieho konania, v danom prípade prihliadal aj na kritéria, vyplývajúce z už citovaných základných zásad pre ukladanie trestov upravené v ustanovení § 34 ods. 4 Tr. zákona, kde pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prirážajúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, keďže okresný súd sa v rámci ukladania trestu zákazu činnosti s týmito kritériami vo vzťahu k zisteným skutočnostiam v rámci vykonaného dokazovania nevysporiadal.

Jedným z pomenovaných kritérií je teda aj spôsob spáchania činu a spôsobený následok. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že bezprostrednou príčinou vzniku dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy obžalovaným s vozidlom pohybujúc sa v blízkosti hranice bočného šmyku v súbehu s aktuálne nameranou rýchlosťou, ktorá predstavovala najmenej 92 - 98 km/hod a zjavne prekročovala zákonom povolenú rýchlosť na danom úseku cesty, a teda nie len, že prekročila dokazovaním ustálenú rýchlosť maximálne 80 km/hod na bezpečný prejazd oblúkom zákruty. Pripomenúť treba aj obžalovaným priznanú neskúsenosť s riadením takéhoto druhu vozidla.

Tieto okolnosti a nie iné, ktoré by zmierňovali podiel obžalovaného na vzniku nehody boli aj potom bezprostrednou príčinou pre vznik spôsobeného následku v podobe ublíženia na zdraví poškodeného E. Z., u ktorého boli diagnostikované zranenia, a to pomliaždenie pravého ramena s podvrtnutím pravého ramenného zhybu a tlakovú zlomeninu tela 11-tého hrudníkového stavca s dobou liečenia 38-40 dní, a teda na hranici poškodenia zdravia, kedy by bolo možné už konštatovať spôsobenie ťažkej ujmy na zdraví tak, ako to predpokladá ustanovenie § 123 ods. 4 Tr. zákona, kde je definovaná porucha zdravia trvajúca dlhší čas, teda nad 42 kalendárnych dní.

Aj krajský súd sa stotožnil so záverom okresného súdu, že v danom prípade boli splnené skutočnosti pre priznanie poľahčujúcej okolnosti uvedenej v ustanovení § 36 písm. l/ Tr. zákona, a teda že obžalovaný sa priznal k spáchaniu skutku mu kladeného za vinu a svoje konanie oľutoval. Rovnako správne okresný súd uzavrel, že v danom prípade prirážajúce okolnosti podľa § 37 Tr. zákona zistené neboli, preto aj správne vyhodnotil prevažujúci pomer poľahčujúcich okolností.

Pri hodnotení osoby obžalovaného krajský súd prihliadal rovnako, ako okresný súd na jeho trestnoprávnu a priestupkovú minulosť, pričom aj krajský súd zistil, že obžalovaný doposiaľ súdne trestaný nebol.

Súčasne je však neprehliadnuteľným faktom skutočnosť, že do spáchania skutku mu kladeného za vinu, a teda spôsobenia dopravnej nehody dňa 23. 05. 2016, bol obžalovaný šesťkrát postihnutý v rámci priestupkového konania na úseku dopravy, kde išlo o kombináciu priestupkov spojených s neuposlúchnutím pokynu vyplývajúceho z dopravného značenia, povinnosti používať bezpečnostné pásy, nerešpektovanie značenia pre zákaz zastavenia a státi, či povinnosti použiť len vozidlo, ktoré možno prevádzkovať v cestnej premávke. Napokon v jednom prípade sa dopustil aj priestupku, ktorým porušil povinnosti vodiča vo vzťahu k dodržiavaniu zákonom povolenej rýchlosti na danom úseku cesty.

Rovnako je však potrebné podotknúť, že z aktualizovanej evidenčnej karty vodiča, ktorá aj bola prečítaná v rámci dokazovania na verejnom zasadnutí vyplynulo, že obžalovaný sa dopravných priestupkov dopúšťal aj po spáchaní skutku mu kladeného za vinu. Dopustil sa ešte štyroch priestupkov, kde opäť išlo o kombináciu jednak neuposlúchnutia povinnosti rešpektovať dopravné značenie, nerešpektovania

povinnosti použitia bezpečnostných pásov a napokon aj prekročenie povolenej rýchlosti, kde mu bola uložená pokuta dokonca v sume 100,- eur, čo signalizuje, že v danom prípade išlo o závažnejšie prekročenie zákonom stanovených limitov pre rýchlosť na cestách.

Z uvedených skutočností je teda zrejmé, že na obžalovaného už bolo viackrát pôsobené peňažnými sankciami pri ukladaní blokových pokút v rámci priestupkového konania na úseku dopravy. Napriek tomu sa obžalovaný opätovne dopustil takéhoto porušenia zákona, opätovne nerešpektoval dopravné značenie, ako aj zákonom stanovenú povolenú rýchlosť na ceste, čo v konečnom dôsledku viedlo aj k bezprostrednej príčine spôsobenia dopravnej nehody, bez spoluzavinenia na strane poškodeného, či iných nepredvídateľných okolností.

Z pohľadu uvedeného je teda možné uzavrieť, že obžalovanému doposiaľ ukladané mierne sankcie na úseku dopravy v rámci priestupkového konania, nechránili dostatočne spoločnosť pred opätovným porušením dôležitých povinností vyplývajúcich zo zákona o cestnej premávke (8/2009 Z.z.), v danom prípade už s následkom poškodenia zdravia a spôsobenej škody, čo v konečnom dôsledku viedlo aj krajský súd k záveru, že v danom prípade je namieste ukladať trest zákazu činnosti, ktorého účelom bude zabrániť obžalovanému k opakovanému porušeniu týchto predpisov a súčasne vytvorenia podmienok pre uvedenie si skutočností rozhodných, ktoré viedli k spáchaniu tejto trestnej činnosti a smerujúc súčasne k jeho náprave.

Napokon vzhľadom na ustálené okolnosti prípadu a na osobu páchatel'a sa uložený trest zákazu činnosti vo výmere jedného roka zdá byť skôr mierny.

Nad rámec uvedeného v reakcii na odvolacie námietky obžalovaného krajský súd uvádza, že v odvolaní obžalovaný poukázal na skutočnosti, na ktoré by mal súd prihliadnuť a aplikujúc pritom pravidlo upravené v ustanovení § 34 ods. 2 Tr. zákona, že trest by mal predovšetkým vplyvať na samotného páchatel'a a nie na osoby blízke. V danom prípade skutočne obžalovaný nepreukázal, pokiaľ pravidelne porušoval tieto predpisy, skutočný záujem na ich dodržiavaní a ani skutočný úmysel riadne sa starať o rodinu, pokiaľ na tieto skutočnosti neprihliadal v čase, kedy riadil motorové vozidlá. Skutočnosť, že v čase rozhodovania súdu bol profesionálnym vodičom živiacim sa riadením motorového vozidla ho predsa neoprávňovalo k tomu, aby porušoval predpisy na úseku dopravy. V danom prípade sa tohto konania dokonca dopustil nie v čase výkonu práce, ale vo svojom voľnom čase. Aj z tohto dôvodu je ukladať tohto trestu na mieste z hľadiska jednak generálnej ako individuálnej prevencie.

Pokiaľ obžalovaný v odvolaní namieta, že prvostupňový súd mu v napadnutom rozsudku bez uvedenia dôvodov uložil trest zákazu činnosti, hoci ho v trestnom rozkaze neuložil, je potrebné v prvom rade uviesť, že súd nie je viazaný výrokom rozsudku zrušeným trestným rozkazom. Preto neuloženie trestu zákazu činnosti v trestnom rozkaze nevyučuje, aby po dokazovaní vykonanom na hlavnom pojednávaní súd uložil aj tento trest, ako sa to stalo tiež v predmetnej veci. Platí to o to viac, že neuloženie trestu zákazu činnosti bolo dôvodom odporu podaného prokurátorom, na podklade ktorého bol trestný rozkaz zrušený. Zdôrazniť je ešte potrebné, že aj keď prvostupňový súd zmätočne poukazoval na znižovanie trestu zákazu činnosti oproti trestnému rozkazu, tak na strane druhej v napadnutom rozsudku náležite odôvodnil druh a výšku uloženého trestu, vrátane trestu zákazu činnosti.

Naviac, odvolacie konanie spolu s konaním pred súdom prvého stupňa tvorí jeden celok, pričom krajský súd dokazovanie v hore naznačenom smere doplnil. Na základe skutočností plynúcich z doplneného dokazovania v kombinácii s dôkazmi vykonanými v konaní pred súdom prvého stupňa potom krajský súd zistil, že uloženie trestu zákazu činnosti prvostupňovým súdom bolo správne a zákonné (ako už bolo vyššie konštatované).

Vzhľadom na to, že odvolací súd nezistil také chyby, ktoré by oprávňovali zmeniť napadnutý rozsudok v prospech obžalovaného, o jeho odvolaní rozhodol tak, že ho podľa § 319 Tr. poriadku ako nedôvodné zamietol.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.